

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

від 29.05.2018 № 5050/0/20-18

Виконавчий комітет
Токмацької міської ради
Запорізької області
вул. Центральна, 45, м. Токмак,
Запорізька область, 71701

Пропозиції щодо удосконалення проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Токмацької міської ради Запорізької області «Про встановлення плати за землю у місті Токмак Запорізької області» (далі – проект рішення) та документи, що надані до нього листом виконавчого комітету Токмацької міської ради Запорізької області від 20.04.2018 №1214/21-12.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної депутатської комісії Токмацької міської ради з питань депутатської діяльності, регламенту, законності, захисту прав громадян та з питань реалізації державної регуляторної політики та аналізу регуляторного впливу (далі – АРВ) до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Проектом рішення передбачається встановити з 01.01.2019 по 31.12.2019 року в місті Токмак Запорізької області особливості справлення податку на земельні ділянки.

Податковий кодекс України (далі – ПКУ) регулює відносини, що виникають у сфері справлення податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, тощо.

Державна регуляторна служба України
ВИХ №5050/0/20-18 від 29.05.2018

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ, сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів, а їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Однак, окремі положення проекту рішення не узгоджуються з вимогами ПКУ та потребують приведення у відповідність до його вимог, та/або виключення, як такі, що не передбачені вимогами ПКУ.

1. Відповідно до пункту 284.1. статті 284 ПКУ органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.

1.1. Статтями 281-282 ПКУ встановлено вичерпний перелік фізичних та юридичних осіб, для яких встановлюються пільги щодо сплати земельного податку, а статтею 283 ПКУ визначені земельні ділянки, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

Пропонуємо в додатку 1 до проекту рішення, при встановленні розмірів ставок земельного податку врахувати вимоги статті 283 ПКУ.

1.2. Крім того, додаток 2 до проекту рішення, яким пропонується встановити додаткові пільги зі сплати земельного податку для фізичних та юридичних осіб із сплати земельного податку в розмірі 100%, потребує приведення у відповідність до вимог статей 281-282 ПКУ, якими визначено вичерпний перелік фізичних та юридичних осіб, які звільняються від сплати земельного податку.

2. Підпункт 1.6. пункту 1 проекту рішення пропонуємо привести у відповідність до вимог пункту 284.4 статті 284 ПКУ.

3. Звертаємо увагу, що відповідно до підпункту 14.1.130. пункту 14.1 статті 14 ПКУ, одиниця площи оподатковуваної земельної ділянки: у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр); за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

Таким чином, пропонуємо в проекті рішення зазначити одиниці виміру оподаткованої площини земельної ділянки в залежності від її місцезнаходження.

4. Відповідно до статті 2 Закону України «Про оренду землі», відносини, пов’язані з орендою землі, регулюються Земельним кодексом України, Цивільним кодексом України, цим Законом, законами України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також договором оренди землі.

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ плата за землю – обов’язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Відповідно до підпункту 288.1 статті 288 ПКУ, підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які укладають договори оренди землі, повинні до 1 лютого подавати контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки переліки

орендарів, з якими укладено договори оренди землі на поточний рік, та інформувати відповідний контролюючий орган про укладення нових, внесення змін до існуючих договорів оренди землі та їх розірвання до 1 числа місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зазначені зміни.

Згідно з вимогами пункту 288.4. цієї ж статті, розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем. При цьому, пунктом 288.5. статті 288 ПКУ визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Таким чином, діючим законодавством України врегульовані відносини, пов'язані з орендою землі, а додаткового врегулювання цього питання з боку органів місцевого самоврядування не передбачено.

Отже, пропонуємо з проекту рішення виключити пункт 3.

5. Пунктом 7 проекту рішення передбачається в 10-ти денний термін оприлюднити рішення шляхом його розміщення на сайті Токмацької міської ради та у Центральній бібліотеці.

Відповідно до статті 12 Закону регуляторні акти, прийняті органами та посадовими особами місцевого самоврядування, офіційно оприлюднюються в друкованих засобах масової інформації відповідних рад, а у разі їх відсутності – у місцевих друкованих засобах масової інформації, визначених цими органами та посадовими особами, не пізніше як у десятиденний строк після їх прийняття та підписання.

Отже, пропонуємо пункт 7 проекту рішення привести у відповідність до вимог статті 12 Закону.

Враховуючи вищевикладене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятих альтернатив.

Щодо наданого розробником аналізу регуляторного впливу (далі - АРВ) до проекту рішення, зазначаємо про його не повну відповідність вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі - Методика).

Відповідно до пункту 13 Методики результати проведення АРВ до проекту рішення, викладаються письмово, згідно з додатком 1 до цієї Методики.

Так, у розділі I АРВ «Визначення проблеми» згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, зокрема: визначити причини її виникнення; оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і

характеризують її масштаб; визначити основні групи, на які вона справляє вплив; обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Натомість, в АРВ до проекту рішення розробником не проаналізовано існуюче правове регулювання господарських та адміністративних відносин щодо яких склалась проблема, не доведено, чому існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення. Зокрема, чому мінімальні ставки податків та зборів, встановлені ГКУ та застосовуються у разі не встановлення органом місцевого самоврядування, не вирішують проблему і потребують регулювання даним проектом.

Разом з цим, при визначені проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник обмежився лише словесним описом проблеми. Не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, визначали її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери життя та діяльності, на які проблема справляє найбільший негативний вплив.

Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності, оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ до проекту рішення не зазначено та не проведено порівняння вигод та витрат держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожної з альтернатив у кількісному (грошовому) виразі. Розробник обмежився виключно текстовим описом вигод і витрат усіх сторін регуляторного процесу, що не узгоджується з вимогами Методики.

Одночасно зазначаємо, що в АРВ до проекту рішення не обґрунтовано ставки податку, що встановлюються для суб'єктів господарювання, а також не наведено алгоритм їх визначення.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність в АРВ належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'ективно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує регулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Одночасно звертаємо увагу, що при розрахунку витрат на запровадження державного регулювання місцевих податків і зборів для суб'єктів господарювання, які будуть виконувати вимоги цього рішення, розрахунок витрат на перевірки, витрат пов'язаних із веденням обліку та поданням звітності державним органам, бюджетних витрат для фіскальних органів на адміністрування збору не здійснюється, оскільки встановлені нормами Кодексу, а витрати, що понесуть суб'єкти господарювання на

навчання/підвищення кваліфікації персоналу, на придбання пальномастильних матеріалів, на оборотні активи, зарплата водія не мають відношення до суті проекту рішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» Методики.

У розділі «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» АРВ до проекту рішення зазначено, що повторне відстеження результативності планується здійснити перед початком реалізації нової регуляторної процедури, спрямованої на регулювання господарських відносин на місцевому рівні під час справлення податку за земельні ділянки у 2020 році.

Разом з тим, зазначаємо, враховуючи, що термін дії рішення складає один рік, відповідно до статті 10 Закону, повторне відстеження результативності здійснюється за три місяці до дня закінчення визначеного строку, якщо інше не встановлено рішенням регуляторного органу, який прийняв цей акт, але не пізніше дня закінчення визначеного строку.

Разом з тим, враховуючи строк дії регуляторного акта, вимоги статті 12 ПКУ, якою задекларовано, що місцеві податки та збори встановлюються лише на один бюджетний рік, зазначаємо, що витрати суб'єктів малого підприємництва повинні розраховуватися лише на перший рік дії регулювання без врахування витрат за наступні роки та з горизонтом за 5 років.

Таким чином, у зв'язку з неналежною підготовкою АРВ, зокрема, з відсутністю в ньому усіх необхідних даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання, розробником не доведена відповідність проекту рішення принципам державної регуляторної політики, таким як: ефективність - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави; та збалансованість - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

З урахуванням викладеного вище, Державна регуляторна служба України пропонує привести проект рішення Токмацької міської ради Запорізької області «Про встановлення плати за землю у місті Токмак Запорізької області» у відповідність до вимог діючого законодавства України з урахуванням вищезазначених зауважень та пропозицій, а аналіз регуляторного впливу - до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.1015 № 1151, з метою всебічного обґрунтuvання даного проекту регуляторного акта на відповідність його принципам державної регуляторної політики, визначених

статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України в установленому законодавством порядку.

Голова Державної
регуляторної служби України

К. М. Ляпіна